

نقش ویروس کرونا به عنوان آنتاگونیست در فیلم سینمایی

دکتر اسداله غلامعلی
استادیار گروه سینما دانشکده هنر و معماری دانشگاه دامغان
Tell: 09120349919
Email: rebwargholamali@gmail.com

چکیده

آنتاگونیست شخصیتی است که در نقطه مقابل شخصیت اصلی فیلم قرار می گیرد. رابطه آنتاگونیست و شخصیت اصلی یا پروتاگونیست دوسویه است و هر چقدر شخصیت آنتاگونیست غیرقابل پیش بینی و پیچیده تر باشد به همان اندازه پروتاگونیست جذابتری خلق خواهد داشت. بیماری به ویژه بیماری فراگیر یا ویروس های کشنده و ناشناخته در یک فیلم سینمایی می تواند یک آنتاگونیست برای قهرمان محسوب شود و او را از اهداف و امیالش بازدارد. گونه های درام، ملودرام، وحشت، تریلر، علمی-تخیلی و غیره به اشکال مختلف انواع بیمار و بیماری های جسمی و روحی را به تصویر کشیده اند. ویروس کرونا به اندازه ای بر پیکره جامعه انسانی تأثیر گذاشته است که برخی از صاحب نظران معتقدند که جهان پس از کرونا شمایل متفاوتی خواهد داشت. سینما به عنوان رسانه ای بصری و اندیشمند در گونه های متفاوت و مختلف به تصویربرداری انواع بیماری به ویژه بیماری های لاعلاج در برهه های مختلف زیست بشر همچون، طاعون یا ایدز پرداخته است. بیماری در این آثار سینمایی به عنوان یک شخصیت و یک آنتاگونیست معرفی می شود و در گونه های مختلف سینمایی خودنمایی می کند. در پژوهش حاضر که به روش توصیفی-تحلیلی انجام شده، گردآوری اطلاعات به کمک مطالعات کتابخانه ای و مشاهده فیلم بوده است. هدف این تحقیق علاوه بر تشریح و توصیف گونه های مختلف سینمایی که بر بیماری و ویروس های ناشناخته و لاعلاج تمرکز داشته اند، واکاوی نقش ویروس های ناشناس به ویژه ویروس کرونا به عنوان یک آنتاگونیست خطرناک در سینما است. نتایج بدست آمده از این پژوهش به صورت جدول ارائه شده است.

کلیدواژه: سینما، بیماری، آنتاگونیست، کرونا

مقدمه

اصطلاح‌های پروتاگونیست و آنتاگونیست ریشه در زبان یونانی دارند. پروتاگونیست به معنی شخصیت اصلی به کار می‌رود و گاهی به عنوان قهرمان استفاده می‌شود. «در زبان انگلیسی از واژه‌های یونانی پروتاگونیست، برای اشاره به شخصیت اصلی داستان و آنتاگونیست برای شخصیت مخالف یا رقیب او استفاده می‌شود. این واژه‌ها در اصل به تئاتر یونان باستان بر می‌گردند» (جواهری، کریم‌پور، کریم‌پور، 1397: 2). بر اساس لغت‌نامه آکسفورد پروتاگونیست مهم‌ترین شخصیت یک داستان یا نمایش است و همین‌طور طرفدار آرمانی مهم. آنتاگونیست اغلب فرد پلیدی است که می‌خواهد قهرمان را مغلوب کند (Baldick, 2001: 12). درباره شخصیت پروتاگونیست و آنتاگونیست و رابطه آنها مقالات، کتب و رساله‌های مختلفی نگاشته شده است. پروتاگونیست شخصیت محوری داستان یا فیلم‌نامه‌ای است که قصه درباره اوست و کشمکش را به وجود می‌آورد. هدفی برای خود تعیین می‌کند و برای رسیدن به آن موانع بسیاری را پشت سر می‌گذارد. «در کتاب لغت این کلمه به معنای قهرمان، شخصیت برجسته، رهبر، سخنگو در نمایش و داستان و هم در زندگی واقعی گفته می‌شود» (بهادروند، 1380: 24). رابرت مک‌کی در کتابش دو نوع پروتاگونیست تعریف می‌کند: پروتاگونیست پویا به دنبال آرزوی خود به طور مستقیم با مردم و دنیای اطرافش مواجه می‌شود، ولی پروتاگونیست ایستا از برون غیرفعال و آرزوی خود را فقط در درون خود و افکارش دنبال می‌کند (مک‌کی، 1394: 35). آنتاگونیست رقیب یا مانع پروتاگونیست است. در نتیجه شخصیت این دو به همدیگر گره خورده است. نقش بیماری به عنوان یک آنتاگونیست اهمیت فراوانی در سینما دارد. بیماری در عین حال که می‌تواند به همذات‌پنداری مخاطبین را برانگیزد، می‌تواند در هر ژانری مطرح شود. از طرف دیگر بیماری، آنتاگونیستی خطرناک است که توان نابودی هر انسانی را دارد. مقاله حاضر در عین حال که به مفهوم آنتاگونیست می‌پردازد، بیماری به خصوص بیماری‌های فراگیر را به عنوان یکی از

مهمترین آنتاگونیست‌های تاریخ سینما مورد بررسی قرار می‌دهد. در حقیقت هدف اصلی پژوهش پیش رو تحلیل جایگاه ویژه این آنتاگونیست در سینما است که هم جذابیت داستانی و سینمایی دارد و هم موجب شناسایی این گونه بیماری‌ها می‌شود.

آنتاگونیست¹

آنتاگونیست در عین حال که رقیب و مانع پروتاگونیست یا قهرمان فیلم است، می‌تواند بر کاربزمای قهرمان بیفزاید. به عبارتی دیگر هر چقدر آنتاگونیست شخصیتی جذاب و پیچیده داشته باشد، قهرمان مجبور می‌شود مسیر سخت‌تری را برای رسیدن به هدف بپیماید که در نهایت بر تأثیرگذاری او بر مخاطب می‌افزاید. به همین خاطر است که در اکثر فیلم‌های مهم و ماندگار تاریخ سینما شخصیت‌پردازی آنتاگونیست به اندازه شخصیت اصلی فیلم پیچیده است. «شخص بازی مخالف باید نیرویی تقریباً همسنگ و برابر با نیروی شخص بازی محوری باشد تا مبارزه و کشمکش آن دو، برای تماشاگران جالب و پرکشش باشد. اگر یکی از آن دو پر نیرو و دیگری ضعیف باشد، یا اساساً مبارزه‌ای در نمی‌گیرد، چرا که طرف ضعیف‌تر به احتمال زیاد میدان را برای رقیب خالی می‌گذارد و یا اگر مبارزه‌ای هم واقع شود، از آنجا که نتیجه‌اش برای تماشاگر مشخص و آشکار است، جذبه و کششی ایجاد نخواهد کرد» (مکی، 1388: 82). جوکر یکی از مهم‌ترین و پرآوازه‌ترین آنتاگونیست‌های تاریخ سینما است که از کتاب‌های کمیک آمریکایی که توسط دی‌سی کامیکس² منتشر شده‌اند، به سینما راه پیدا کرده است و معمولاً در برابر بتمن قرار می‌گیرد. جوکر رقیب شخصیتی ابرانسانی به نام بتمن است که ویژگی و شکل و شمایل کارتونی و نامتعارفی دارد که صورت خندان و زخمی‌اش از مهم‌ترین آنها است.

رابرت مک‌کی معتقد است هر چیزی که قابلیت داشتن اراده‌ای آزاد و ظرفیت آرزو کردن، عمل کردن و رنج بردن از عواقب را داشته باشد می‌تواند شخصیت اصلی

¹. Antagonists

². ناشر کتاب‌های کمیک و یکی از بزرگترین و قدیمی‌ترین شرکت‌های تولید داستان مصور در آمریکا است. سوپر من، بتمن، آکوامن از مهم‌ترین شخصیت‌هایی هستند که دی‌سی کامیکس خلق کرده است.

به حساب بیاید(مک کی، 1394: 38). قهرمان در عین حال که همان پروتاگونیست است، اما نسبت به او در مقام بالاتری قرار می‌گیرد. قهرمان فیلم به قهرمان مخاطب بدل می‌شود و قدرتی دارد که هر پروتاگونیستی ندارد. قهرمان می‌تواند ایثار کند؛ از خودش، امیال و آرزوهایش دست بکشد، به همین خاطر است که نه تنها در فیلم یا ادبیات، بلکه برای مخاطب هم قهرمان است. رستم چنین قهرمانی است. او نمی‌تواند اجازه دهد دست‌هایش را ببندند زیرا برای سرزمین و ملتش قهرمان است. داش آکل در فیلم *داش آکل* (1350) نمونه‌ی دیگری از قهرمان است که از عواطف و احساساتش به خاطر حفظ شرافت و نامش، صرف نظر می‌کند. ریک در فیلم *کازابلانکا* (1942) نیز به خاطر کشور و آرمان‌هایش حاضر می‌شود معشوقه‌اش را رها کند.

آنتاگونیست که از آن به عنوان رقیب، هم‌اورد و گاه‌ها به اشتباه ضدقهرمان نام برده شده است، نقطه مقابل پروتاگونیست و بزرگترین مانع او است. آنتاگونیست تلاش می‌کند قهرمان به رؤیاهای، اهداف و به طور کلی به مقصدش نرسد. در بیشتر مواقع آنتاگونیست چهره‌ای منفی و منفور دارد که به بدمن نیز مشهور است. از طرفی دیگر آنتاگونیست همواره شخصیت پلیدی ندارد، او منفور است چون مانع و رقیب قهرمان است و گرنه می‌تواند ذاتا انسان خوبی باشد. حجت در فیلم *جدایی* (1389) اینگونه است. آنتاگونیست رقیبی است که باید در نیرو همپای قهرمان باشد و گرنه خطری جدی برای قهرمان محسوب نمی‌شود. آنتاگونیست آغازگر مبارزه نیست. وضعیتی را که او حاکم کرده باعث می‌شود که پروتاگونیست به مخالفت برخیزد. در جهان هنر و ادبیات مدرن، شخصیتی دیگری خلق شد که ضدقهرمان نام گرفته است. ضدقهرمان اگرچه نابهنجار است و شخصیت منفی دارد، ولی مخاطب با او همذات‌پنداری می‌کند و حتی او را به عنوان قهرمان می‌پذیرد؛ شخصیت پدرخوانده در فیلم پدرخوانده (فرانسیس فورد کاپولا، 1972) یکی از بهترین نمونه‌ها است.

انواع آنتاگونیست

آنتاگونیست صرفاً یک انسان نیست؛ یک نیرو است که مانع پیشرفت پروتاگونیست می‌شود و می‌تواند در چند دسته یا نوع تبیین شود؛

1- انسان؛ انسانی که بزرگترین مانع قهرمان یا پروتاگونیست است. آنتاگونیست انسانی می‌تواند یک نفر یا یک گروه باشد. مرد جیوه‌ای در فیلم *ترمیناتور* نمونه‌ای از یک آنتاگونیست و لشکر سائورون در سه گانه *اریاب حلقه‌ها* (2001-2002) یا *پرنده‌گان* در فیلم *پرنده‌گان* (1963) آنتاگونیست گروهی است.

2- طبیعت؛ یکی از آنتاگونیست‌های خطرناک حوادث و بلایای طبیعی مانند زلزله، آشفشان، طوفان و غیره است. چنین آنتاگونیستی زبان آدمیزاد را نمی‌فهمد و همچنین قدرت بسیار زیادی هم دارد، بنابراین نابودکننده‌تر و ترسناک‌تر است. فیلم *2012* (2009)، *غیرممکن* (2012)، *زندگی پی* (2012) در این دسته قرار می‌گیرند. شخصیت اصلی با حوادثی روبه‌رو می‌شود که نه تنها انسانی نیستند، بلکه بسیار نیرومندتر از قدرت انسانی هستند. بیماری یا ویروس‌های کشنده یا ناشناخته می‌توانند در این بخش قرار بگیرند چرا که می‌توان آنها را جزئی از طبیعت و هستی به حساب می‌آیند.

3- حیوانات؛ قهرمان با حیواناتی درنده‌خو روبه‌رو است و برای رسیدن به هدفش باید آنها را نابود و یا رام کند. *پارک ژوراسیک* (1993) و *آرواره‌ها* (1975) نمونه‌های مشهور و ماندگاری از این نوع هستند.

4- تقدیر؛ گاهی در برخی از نمایشنامه‌ها یا فیلم‌ها دست تقدیر را می‌توان مشاهده کرد. تقدیر و سرنوشت دشمن و رقیب اصلی قهرمان است و مانع رسیدن او به خواسته‌هایش می‌شود. گاهی قهرمان به خاطر تقدیر هرگز به هدفش نمی‌رسد. *ادیپ شهریار* و فیلم *آپارتمان* (1996) در عین حال که دارای آنتاگونیست انسانی نیز هستند، اما تقدیر به عنوان یک رقیب جایگاه ویژه‌ای دارد.

5- پروتاگونیست؛ آنتاگونیست می‌تواند خویشتن یا روی دیگر پروتاگونیست باشد. به عبارت دیگر پروتاگونیست با خودش در جدال است. بزرگترین مانع

پروتاگونیست در این نوع، نیروی بازدارنده‌ای است که از درون خودش سرچشمه می‌گیرد. فیلم پی (1998) چنین آنتاگونیستی دارد.

6- سیستم؛ گاهی آنتاگونیست سیستم مخرب یا فاسدی است که قهرمان تلاش می‌کند راز آنها را فاش کند یا آنها را از بین ببرد. تراویس در فیلم *راننده تاکسی* (1976) در عین حال که یک ضدقهرمان (پروتاگونیستی که آنتاگونیست خودش است) است بر علیه سیستمی که موجب فساد در جامعه شده است قیام کند یا فیلم نفوذی (1999) که در آن جفری ویگانند پشت پرده صنعت تنباکو را در برنامه شصت دقیقه افشا کرد.

ویروس آنتاگونیست

تاریخ سینما فیلم‌های مهم و تأثیرگذاری را به خود دیده است که موضوع و مضمون آنها پزشکی و بیماری بوده است. ظهور بیماری‌های جدید و پیشرفت پزشکی به اندازه‌ای در زندگی انسان معاصر اهمیت داشته‌اند که در تحلیل برخی از نظریه‌پردازان از پزشکی به عنوان یک ژانر سینمایی یا زیر ژانر نام برده‌اند. این موضوع یا این تم در ژانرهای مختلفی مطرح شده است که از آن میان می‌توان به آثار سینمایی موفق‌مانند *شبهات کامل* (دیوید کرانبرگ، 1988)، *شیوع* (استیون سودربرگ، 2011)، *آخرین پادشاه اسکاتلند* (کوین مک‌دونالد، 2006)، *مش* (رابرت آلتمن، 1970) و غیره اشاره کرد. در میان فیلم‌های پزشکی، فیلم‌هایی وجود دارند که به بیماری‌هایی خطرناک، لاعلاج یا ناشناخته پرداخته‌اند. شیوع از آن دسته از فیلم‌ها است. آثار ادبی، تئاتری و سینمایی متعددی وجود دارند که درباره بیماری‌های لاعلاج مثل وبا، طاعون، مالاریا و ... ساخته شده‌اند و مورد استقبال منتقدان و مخاطبین هم قرار گرفته‌اند، اما برخی از فیلم‌ها هستند که پیشگویی می‌کنند. شیوع ساخته سودربرگ از بیماری عجیبی در سال 2011 سخن می‌گفت که در سال 2020 به بیماری کووید 19 یا ویروس کرونا شهرت یافت. این بیماری در مقام یک آنتاگونیست هر اندازه که پیچیده‌تر، خطرناک‌تر و ناشناخته‌تر باشد، برای پروتاگونیست‌ها یعنی مردم ترسناک‌تر خواهد بود. شاید بتوان اعتراف کرد که

ویروس‌های ناشناخته از خطرناکترین آنتاگونیست‌ها هستند چرا که نه دیده می‌شوند و نه شنیده. نه فیزیکی می‌توان با آنها برخورد کرد و نه روانی. استرس تولید می‌کنند و موجب یک اضطراب دسته جمعی می‌شوند. این آنتاگونیست روبه‌رو مبارزه نمی‌کند و شکل و شمایل مشخص و واضح ندارد و پروتاگونیست را از درون از پا در می‌آورد. فیلم فیلادلفیا (جاناتان دمی، 1993) و کیلی زبردست است که به ایدز مبتلا می‌شود. او با دو نوع آنتاگونیست مبارزه می‌کند؛ ایدز و سیستمی که او را اخراج می‌کند. ایدز به عنوان یک آنتاگونیست توان درونی و فیزیکی او را در مواجهه با سیستم کم می‌کند و قطعاً نسبت به آن هم‌اوردی قدرتمندتر و خطرناکتر است. آنتاگونیست‌هایی همچون حیوانات، سیستم، انسان و یا موجودات فضایی حتی اگر ناشناخته هم باشند، اما قابل لمس و یا قابل درک یا به طور کلی مادی هستند، اما بیماری‌های فراگیر و ناشناخته نه تنها درون و وجود انسان را مورد حمله قرار می‌دهند، بلکه انسان‌های بسیاری زیادی را تهدید می‌کنند. در واقع بسیاری از محققین و پژوهشگران معتقدند که آنتاگونیست باید از نظر قدرت فیزیکی و روانی مثل پروتاگونیست یا نزدیک به او باشد به عنوان مثال نصرالله قادری معتقد است که آنتاگونیست در نیرو و قدرت و اراده همسان کاراکتر اصلی است و همین همسنگی باعث ستیز می‌شود (قادری، 1386: 216).

در مورد ویروس آنتاگونیست اتفاق جالبی رخ می‌دهد. در ابتدا یعنی زمانی که شخصیت از بیماری اطلاع پیدا می‌کند، مخاطب گمان نمی‌برد که توان ایستادگی و شکست بیماری در شخصیت وجود داشته باشد، اما همین آنتاگونیست در طول فیلم موجب می‌شود اراده و قدرت نهان شخصیت خودش را نشان دهد و باعث پیروزی او در برابر بیماری شود. البته شاید همواره این جدال منجر به پیروزی شخصیت اصلی نشود، ولی اراده و قدرت او را به محک خواهد گذاشت و از او یک قهرمان می‌سازد. را کرونا به عنوان یک آنتاگونیست خطرناکترین آنتاگونیست قرن اخیر شناخته شده است که جان انسان‌های بسیاری را گرفت و بر اقتصاد، سیاست، فرهنگ و هنر تمام جوامع انسانی تأثیر گذاشت. شخصیت‌هایی که سعی می‌کنند این بیماری را درمان کنند یا از شیوع آن جلوگیری کنند قطعاً نقش

قهرمانی را ایفا می کنند که اکثریت مردم به ویژه پزشکان و پرستاران را در بر می گیرد. در واقع قهرمان بودن آنها به خاطر قدرتمند بودن این ویروس است. «شخصیت آنتاگونیست لزوماً تبهکار یا رقیب قهرمان در کشمکش نیست، ولی اگر چنین باشد باید حتماً نیرومند باشد، زیرا قهرمان در برابر او ارزیابی می شود» (بلکر، 1389: 32)

فیلم شیوع / کرونا

شیوع ساخته استیون سودربرگ روایت شیوع یک بیماری ناشناخته است که به روشی خطرناک جان انسان‌ها را می‌گیرد. ترس و وحشتی که این ویروس در بین انسان‌ها به وجود می‌آورد، فیلم را تا مرز یک فیلم ترسناک پیش می‌برد. البته در واقعیت هم کرونا چنین وحشتی را در جوامع ایجاد کرد؛ خیابان‌ها، کوچه‌ها، مغازه‌ها، و به طور کلی شهرها از انسان تهی شد و همه مردم در خانه‌هایشان را قفل کردند، با هم دست نمی‌دهند و با رعایت فاصله اجتماعی با هم برخورد می‌کنند.

در فیلم شیوع این ویروس فراگیر MEV-1 نام دارد و به راحتی از شخصی به شخص دیگر منتقل می‌شود. از نشانه‌های آن سرفه‌های شدید است و نخستین بار در شرق آسیا کشف می‌شود. در فیلم نیز همچون واقعیتی که همه مردم شاهد بودند، توصیه‌های فراوانی صورت می‌گیرد تا مردم در خانه بمانند و از حضور در اجتماعات پرهیز کنند. پروتاگونیست در این فیلم همه مردم هستند، اما قهرمانان واقعی، پزشکان و پرستاران هستند که جانشان بیش از بقیه در خطر است. در فیلم، انسان پیروز می‌شود و درمان این بیماری را کشف می‌کند، ولی در واقعیت، هنوز درمان قطعی ویروس کرونا کشف نشده است. کرونا همچون بسیاری از بیماری‌های فراگیر که در دوران خودشان لاعلاج به نظر می‌رسیدند (مثل وبا یا طاعون) جان انسان را تهدید می‌کند و قدرت طبیعت را در برابر توانایی‌های

هوشی انسان به رخ می‌کشد. بسیاری معتقدند که انسان به چنین شوکی نیاز داشت چرا که بیش از اندازه به عقل و تمدن انسانی مغرور شده است. ویروس کرونا یا MEV-1 علاوه بر پیامدهای جانی، اقتصادی و سیاسی یک دستاورد مهم داشته است و آن، اتحاد همه انسان‌های روی کره زمین بوده است. شاید در چند صد سال گذشته چنین همصدایی و هم‌رنگی بین تمام مردم جهان رخ نداده است. این یک دستاورد مهم است البته اگر تداوم داشته باشد. بیماری‌های فراگیر پیامدهای مختلفی دارند که بر فرهنگ و هنر به ویژه سینما و صنعت تولید فیلم تأثیر گذاشته است. جداولی که در زیر طراحی شده‌اند شرحی بر رابطه بیماری و صنعت و گونه سینما است.

جدول شماره 1- سیمای برخی از خطرناکترین بیماری‌ها در سینما

بیماری	فیلم/ سال تولید
شبه کرونا - MEV-1	شیوع- 2011
طاعون	وحشت در خیابان‌ها- 1950/ مرد امگا- 1971/ همه گیر- 2016
ویروس ابولا	93 روز- 2016
ایدز	فیلا دلفیا- 1993
اسکیزوفرنی	ذهن زیبا- 2001
اوتیسم	مردبارانی- 1988
آلزایمر	آلیس- 2014
اسکلروز جانبی آمیوتروفیک	نظریه همه چیز- 2014
آنفولانزا	موج پنجم - 2016/ آنفولانزا- 2013
ویروس کشنده، ناشناخته، فراگیر	12 میمون- 1995/ 28 روز بعد- 2002/ کوری- 2008/ شیوع- 2011/ فرزندان بشر- 2006

پیامدهای ویروس همه گیر در زندگی و هنر سینما

عناصر سینمایی	سینما	زندگی / واقعیت
خلق شخصیت	هر اندازه آنتاگونیست خطرناک باشد، شخصیت قهرمان یا پروتاگونیست جذاب خلق می شود	بیماری های فراگیر آزمونی سخت و انسانی برای همه شخصیت های جامعه هستند
حادثه	بیماری همواره شوکه کننده و حادثه آفرین است و همواره مخاطب با بیماران همذات پنداری می کند.	این نوع بیماری ها حوادث مختلفی می آفرینند که معمولاً شوکه کننده هستند مثل زیان های اقتصادی
ژانر / طبقه	این آنتاگونیست در هر ژانری می تواند خودنمایی و ظهور کند.	این بیماری برای همه گونه های مردم و همه طبقات اجتماعات یکسان است.
اخلاق	وجود بیماری در فیلمنامه، پیامدهای آموزنده و اخلاقی زیادی می تواند داشته باشد مانند بردباری، انسانیت، فداکاری و ...	بیماری از منظر دینی یک آزمون الهی محسوب می شود

<p>شخصیت پزشکان در جامعه بیشتر از پیش مطرح می‌شود و آنها قهرمانان واقعی جامعه در این دوران هستند</p>	<p>فیلم‌هایی که درباره بیماری هستند معرف‌های خوبی برای رشته پزشکی و شخصیت‌پردازی پزشک هستند.</p>		<p>پزشکان</p>
--	--	--	---------------

نتیجه گیری

در تمام ویروس‌های ناشناخته و فراگیر حوادث و پیامدهای مختلف و دردناک و صدمات آموزنده را موجب شده‌اند. احترام به محیط زیست، رابطه سالم با طبیعت و ارج نهادن به روابط انسانی از پیامدهایی هستند که بیماری‌های فراگیر در عین کشنده بودن‌شان، به انسان داده‌اند. سینما در قرن اخیر به واسطه پیشرفت‌های تکنولوژی و روایتگری توانسته است بیماری‌های مختلف انسانی و حیوانی را به تصویر بکشد. سینماگران در گونه‌های متنوع با به تصویر کشیدن بیماری‌های متفاوت، نه تنها آثار ارزنده‌ای در عرصه فیلمسازی خلق کرده‌اند، بلکه موجب بالارفتن آگاهی مردم و هوشیاری آنها نسبت به انواع بیماری و راه‌های پیشگیری و درمان آنها شده‌اند. بیماری فراگیری به نام کرونا تکانه‌های بسیار سهمگینی برای جهان و جهانیان بود به اندازه‌ای که جهان را به قبل و بعد از کرونا تبدیل خواهد کرد. بدون شک جهان پس از کرونا، جهانی متفاوت خواهد بود در نتیجه سینما نیز به عنوان یک رسانه فراگیر، در نمایش و تحلیل و ارزیابی آنها جایگاهی تأثیرگذار خواهد داشت. این پژوهش به بازنمایی بیماری توسط سینما به ویژه کرونا توجه داشت و به کمک جداول نشان داد که سینما توجهی ویژه به بیماری به عنوان یک رقیب، حریف و یا آنتاگونیست داشته و در تصویرسازی آن موفق بوده است. بدون تردید بیماری از هر نوع که باشد همچنان می‌تواند شخصیت یک آنتاگونیست را در زندگی انسان ایفا کند. بنابراین سینما در بازنمایی

این شخصیت غیرانسانی و غیرحیوانی نقشی فراتر از داستانگویی دارد و آن آموزش انسان برای پیشگیری و درمان و شکست این آنتاگونیست خواهد بود.

منابع

- بلکر، اروین آر(1389). عناصر فیلمنامه نویسی. تهران: هرمس
- قادری، نصراله(1386). آناتومی درام. تهران: نیستان
- مک کی، رابرت(1394)، **داستان سبک و ساختار**، تهران، تهران: هرمس.
- مکی، ابراهیم(1388) شناخت عوامل نمایش. تهران: سروش
- فانوس بهادرونند. پروتاگونیست چه کسی است؟. مجله نمایش. شماره 42. مردادماه 1380.
- جواهری، لیلا، کریم پور، سمیرا، کریم پور، لیلا. پژوهشنامه ادبیات داستانی. شماره 4، زمستان 1397

Baldick, Chris (2001) the Concise Oxford Dictionary of Literary Terms. Oxford University Press, N.Y.